

Pest protocol basisschool Petrus Canisius Puth

Dit pestprotocol heeft als **doel**:

- Als school willen we dat alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Het probleem dat pesten heet:

“Pesten is het op systematische wijze verrichten van lichamelijke, mondelinge of schriftelijke (ook digitaal) handelingen tegenover iemand die zich daartegen niet kan verdedigen.”(duwen, slaan, schoppen, uitschelden, roddelen, uit/buitensluiten)

Plagen mag wel, pesten niet.

Wanneer is het nog plagen en wanneer wordt het pesten?

Het is plagen wanneer:

- de machtsverhouding gelijk is
- het slachtoffer zich kan verdedigen
- het af en toe gebeurt, niet systematisch
- er geen sprake is van mishandeling of schade

Pesten kan voorkomen in alle groepen van de basisschool.

Signaleren van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Groepjes vormen/clubjesvorming
- briefjes doorgeven/SMS
- beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden/fietsen
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- Lichamelijke of psychische klachten

Deze lijst bevat diverse voorbeelden maar kan nog verder worden uitgebreid: Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Hoe ga je om met pesten op school?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld (methode: Kinderen en hun sociale talenten, Meidenvenijn)
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak van alle betrokkenen.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, of school en ouders t.a.v. plagen/pesten niet tot eenduidig beeld komen, of van mening verschillen dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. Er is voor de school twee vertrouwenspersonen aangesteld, Mevr. Jeanne Luijten en dhr. Wien Peters. Deze personen verdiepen zich in de problematiek van het pesten d.m.v. cursussen en het lezen van artikelen.
- Indien de inschakeling van de vertrouwenspersoon niet het gewenste resultaat heeft gaat de klachtenregeling in zoals beschreven in de schoolgids.

Hoe willen wij daarmee omgaan?

Op school werken sinds schooljaar 2012-2013 met de methode Kinderen en hun sociale talenten. Deze methode heeft als doelstelling om leerlingen hun sociale competenties te bevorderen.

Hoe bevorderen we de sociale competentie?

- door op de hele school aandacht aan sociale competentie te besteden.
- Door duidelijk beleid over het onderwijsdomein sociale competentie in dit protocol vast te leggen.
- Door de sociale competentie van leerlingen te volgen met behulp van een leerlingvolgsysteem, door regels op dit gebied op te stellen en door te werken aan leraarvaardigheden.
- Door een schoolbrede aanpak in te voeren met lesmethode Kinderen en hun sociale talenten.

Hierbij wordt uitgegaan van acht gedragscategorieën:

1. ervaringen delen
2. aardig doen
3. samen spelen en werken
4. een taak uitvoeren
5. jezelf presenteren
6. een keuze maken
7. opkomen voor jezelf
8. omgaan met ruzie.

Naast het werken met deze methode handelen wij als team met dezelfde 4 schoolregels

- Aardig zijn voor groot en klein
- We zullen goed voor onze schoolspullen zorgen zodat we ze weer kunnen gebruiken morgen
- Onze school is een wandelgebied erbuiten lekker niet
- Schreeuwen en gillen is wat we op onze school niet willen

Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd.

Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels rondom pesten voor leerlingen.

Regel 1

Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf groep 1 leren we kinderen: “je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan MOET je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.”

Regel 2

Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het probleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3

Samenwerken zonder bemoeienissen: school en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Ouders, leerkrachten en directie lossen het probleem in overleg op.

Regel 4

Ouders en school spreken bij aanmelding van hun leerling gezamenlijk de verwachtingen naar elkaar uit wat ze wel en niet van elkaar mogen verwachten. Ouders sluiten zich bij aanmelding aan bij de op de school geldende afspraken en normen en waarden. School verwacht ook van ouders om deze afspraken te ondersteunen en onderschrijven.

Elke maand staat een respectregel centraal om respectvol met elkaar om te gaan te stimuleren.

In de school hangen de posters van “met respect aan de slag.” De inhoud van de tekst spreekt voor zich. De posters en regels zorgen voor een bewustwordingsproces waardoor leerlingen aangezet worden tot nadenken over onderlinge relaties met medeleerlingen.

Aanpak van pestgedrag:

Leerling

We passen de stappen toe die we vanuit de methode Kinderen en hun sociale talenten krijgen geleerd.

Stap 1:	Zeg duidelijk dat je het niet wil (Stop hou er mee op!)
Stap 2:	Zeg boos dat je het niet wil (STOP!)
Stap 3:	Waarschuw de ander!
Stap 4:	Doe waarvoor je gewaarschuwd hebt!

Ga altijd naar de leerkracht voor hulp of aandacht van het probleem.

Leerkracht:

1. Ga in gesprek met de pester en de gepeste. Betrek, indien nodig, de groep hierbij. Onderneem de nodige sancties tegen de pester en las een time-out in.
2. Bij forse overtredingen wordt de ouders telefonisch ingelicht over het gedrag van hun zoon/dochter. Daarnaast zullen ouders bij herhaling uitgenodigd worden voor een gesprek. Van dit gesprek zal een verslag worden gemaakt die aan ouders wordt overhandigd en in het dossier van de leerling zal worden bewaard.
3. Als de ouders geen respons geven op de uitnodiging voor een gesprek of het gezag van de leerkracht ondermijnen door het ontkennen van het probleemgedrag van hun kind, zullen zij dwingend worden uitgenodigd voor een gesprek met de directeur.
4. Als alle andere maatregelen zijn ondernomen en geen effect hebben gehad komt een eventuele schorsing van de leerling ter sprake. Bij lichamelijk/fysiek geweld zal direct overgegaan worden op schorsing van de leerling.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist van een reactie die een pester wil uitlokken.

- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind laten inzien waarom het een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (compliment geven) als de leerling zich anders opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of “ik zal de pesters wel eens gaan vertellen.” Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester: (NB: dit is even belangrijk als de begeleiding van de gepeste leerling).

- Praten en zoeken naar de reden van het ruzie maken cq pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling). Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (geven compliment) als het kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de stop-eerst nadenken- houding of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contacten tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind: Wat is de oorzaak van het pesten? Geven van een brochure met tips voor thuis.
- Zoeken van een sport of club; waar het kind dan kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Indien herhaling van pestgedrag inschakelen van hulp: sociale vaardigheidstraining, kids’skills, jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD, andere externe deskundigen.

Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als het (cyber)pesten niet op school gebeurt, maar op straat of in de buurt, probeer contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de groepsleerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. “schouderklopjes” kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een teamsport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van de pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus

- Raak niet in paniek, elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer het kind tot het beoefenen van een teamsport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Puth, juni 2012